

M U Z I E K

KLAVIERCONCERTEN VAN MOZART

Wie in het concertleven van de welgebaande wegen afwijkt, moet nooit op spontanen bijval rekenen. Dit ondervonden de pianiste Lilli Kraus en de dirigent Bertus van Lier, die in verscheidene steden van ons land Mozart-avonden hebben gegeven, waarop, naast enkele dansstukken voor orkest, niet minder dan drie piano-concerten van den Salzburgschen meester werden uitgevoerd. De dagblad-critiek was over het algemeen maar weinig over deze onderneming te spreken. Men maakte er Lilli Kraus een verwijt van, dat zij op één avond tot driemaal toe de belangstelling voor haar solospel kwam opeischen en men ging hier en daar zelfs zoo ver, dit concert tot de artistieke smakeloosheden van het seizoen te rekenen. Dergelijke verwijten komen mij echter volkomen ongegrond voor. Wanneer Lilli Kraus een avond had gegeven van uitsluitend sonates en solo-stukken voor klavier van Mozart, zou een dergelijk verwijt haar waarschijnlijk niet getroffen hebben. Klavier-avonden, welke aan het oeuvre van één componist gewijd zijn, worden door de critici gewoonlijk gewaardeerd, al was het alleen maar om hun instructieve waarde. Wie heeft Lamond ooit verweten, dat hij een geheel avond achtereen Beethoven speelt, of Janine Weill, dat zij ons op een Debussycyclus uitnodigt, welke drie avonden omvat? Men prijst het in zulk een geval juist in den concertgever, dat hij de kans om met de veelzijdigheid van zijn talent te schitteren door middel van een gevarieerd programma, op-

geeft terwille van dien éénen componist, aan wiens genie hij zich volledig ten dienste wil stellen. Waarom zou een piano-avond, waarbij dan iederen keer nog een orkestje te pas komt, géén genade kunnen vinden? Het is nu eenmaal gewoonte, dat de solist op een concert slechts éénmaal, in het meest beroemde geval tweemaal, optreedt. Voor sommigen brengt dit de afwisseling, voor anderen het hoogtepunt van den avond. In ieder geval staat de solist in het middelpunt van de belangstelling en van het programma. En het is, wanneer men hier eens regelmatig op gaat letten, opmerkelijk, hoe vaak de solist door zijn keuze — of door de gebondenheid aan zijn répertoire — de continuïteit van een programma in de war kan sturen. Voorts blijft het een vreemd verschijnsel, dat op een soloconcert, waar het juist op zulk een gave eenheid aankomt, betrekkelijk het kortst gerepeteerd pleegt te worden. Eénmaal doornemen, om een beetje in elkanders opvatting en tempo-bepaling in te schieten, en daarna maar met de beste verwachtingen het podium op! De Mozart-avonden van Lilli Kraus en Bertus van Lier vormden een correctie op deze gewoonten. Hier stond niet de soliste, doch de componist Mozart in het middelpunt van de belangstelling en het orkest, dat speciaal voor deze concerten was samengesteld, had zich geheel op de studie met de soliste kunnen concentreeren! Een te eenzijdig doorgevoerde specialisatie moge ook in het muziekleven een gevaarlijk kantje hebben, hier proefde men er de voordeelen van; want solo-spel en orkest-spel bleken inderdaad uit